

Examenul național de bacalaureat 2026

**Proba E. d)
Sociologie**

Varianta 3

Profilul umanist din filiera teoretică

- **Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.**
- **Timpul de lucru efectiv este de trei ore.**

I TÉTEL

(30 punct)

A vizgalapra csak a feladatok sorszámát írja, és tüntesse fel mellettük a helyes válasz betűjelét! Egyetlen helyes válaszlehetőség van.

1. Azok a normák, amelyek meghatározzák egy új család háztartásának helyszínét:

- a. tekintély normák
- b. hasonlósági szabályok
- c. lokációs normák
- d. közelségi szabályok

2. Az újkorban a vallás társadalmi életben betöltött szerepe csökkenéséhez vezetett:

- a. a világiasodás folyamata
- b. az egyház bürokratizálódása
- c. az interkulturalitás
- d. a vallási intézmények politizálódása

3. A politikai pártok többek között biztosítják:

- a. a nemzeti szuverenitást
- b. az állam és a civil társadalom közötti közvetítést
- c. a felsőbb osztály kiváltságaihoz való hozzáférést
- d. minden állampolgár számára egy minimáljövédelmet

4. A nők kirekesztése bizonyos társadalmi funkcióból példája:

- a. a procedurális igazságosságnak
- b. a pozitív diszkriminációnak
- c. a társadalmi méltányosságnak
- d. a nemi alapú diszkriminációnak

5. Egy társadalmi konfliktus eszkalációjához vezet:

- a. a csoporton belüli feszültségek tetőződése
- b. a társadalmi interakciók hatékonyabbá tétele
- c. a csoportkohézió maximalizálása
- d. az ellentmondások észszerű kezelése

6. A háborúk, a korrupció és a természeti katasztrófák okai lehetnek:

- a. a társadalom alakulásának
- b. a globalizációnak
- c. a szegénységnek
- d. a vallási alapú diszkriminációnak

7. A tantárgyi szakkörök, a kirándulások és a versenyek olyan tevékenységek, amelyek által megvalósul:

- a. a szülői nevelés
- b. a formális nevelés
- c. az informális nevelés
- d. a nonformális nevelés

8. A politikai rendszer döntéshozatali és ellenőrzési képessége gyakorlatának konkrét formája:

- a. az állam
- b. az alkotmány
- c. a párt
- d. a civil társadalom

9. Amit társadalmi szempontból a nonprofit magánszervezetek feltételeznek:

- a. a közintézményektől való függőséget
- b. magánszemélyek önkéntes részvételét
- c. egy kismértékű autonomiát
- d. a profitnak a tagok közötti szétosztását

10. A gyermekek által elkövetett törvénytörő cselekedetek:

- a. excentricitások
- b. éretlenségek
- c. pozitív deviancia
- d. fiatalkori bűnözés

II. TÉTEL

(30 pont)

Adott az alábbi szöveg:

A munkanélküliség hatással lehet a családi kohézióra és harmóniára. Ugyanakkor a krónikus és hosszútávú munkanélküliség, amely az aktív népesség nagy részének elszegényedését eredményezi, mély társadalmi konfliktusokhoz vezethet. A munkanélküliségnek a társadalomra és az egyénre gyakorolt számos negatív hatása teljes mértékben indokolja az államok kormányainak e veszély miatti aggodalmát, és azt, hogy megoldásokat keressenek a foglalkoztatás lehető legmagasabb szintjének elérésére.

- a. Fogalmazza meg egyetlen mondatban a szöveg alapgondolatát! **2 pont**
- b. Írjon ki a szövegből két szociológiai fogalmat! **2 pont**
- c. Fejtse ki a b. alpontban említett két szociológiai fogalom jelentését! **6 pont**
- d. Magyarozza meg körülbelül egy oldal terjedelemben, a b. alpontban említett szociológiai fogalmak közötti összefüggéseket! **8 pont**
- e. Állítson fel egy szociológiai kutatási hipotézist a megadott szöveg felhasználásával! **6 pont**
- f. Érvekkel támassza alá az *iskolának a másodlagos szocializációban betöltött szerepére* vonatkozó személyes véleményét! **6 pont**

III. TÉTEL

(30 pont)

Válaszoljon az alábbi kérelmekre:

- 1. Határozza meg a *közvéleménykutatás* fogalmát! **3 pont**
- 2. Sorolja fel a *társadalmi kategória* fogalmának két jellemzőjét! **6 pont**
- 3. Mutasson be, körülbelül fél oldalas terjedelemben, amelyben a fogalmakat sajátos szociológiai értelmükben használja, egy összefüggést a *zárt csoport* és az *interperszonális kapcsolatok* fogalmai között! Pontot ér:
  - a. a két fogalom szociológiai értelemben való használata **2 pont**
  - b. a kért összefüggés bemutatása **4 pont**
  - c. a kidolgozott szöveg koherenciája **1 pont**
  - d. a követelményben megjelölt terjedelemben való illeszkedés **2 pont**
- 4. Konkrét példával szemléltesse annak módját, ahogy a *társadalomban a státusz az érdemhez viszonyítva rendelkezhető el!* **6 pont**
- 5. Érveljen azon kijelentés mellett, mely szerint *egy csoport kohéziója a csoport méretétől függ!* **6 pont**